

LATVIJAS
ZALĀ
PARTIJA

LATVIJAS ZALĀ PARTIJA

2011.gada 09. novembrī
Nr. LZP/2011A-39

Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijai
Čiekurkalna 1.līnija 1, korp.2, Rīga, LV-1026

Zināms, ka Lietuvas enerģētikas ministrs Arvīds Sekmoks oktobrī iesniedzis Eiropas Savienības (ES) enerģētikas komisāram Ginteram Etingeram oficiālu ziņojumu par Visaginas atomelektrostacijas (AES) celtniecības plānu. Kā norāda Lietuvas Enerģētikas ministrija, tas nozīmē, ka sāka oficiāla projekta saskaņošana ar ES institūcijām.

Tai pat laikā vairākas Eiropas valstis (Vācija, Šveice u.c.) nolēmušas tuvāko pārdesmit gadu laikā apturēt savu AES darbību un neuzsākt nevienu jaunu kodolstacijas būvniecību. Un tomēr Latvijas valdība paudusi atbalstu Visaginas AES būvniecības projektam.

Latvijas Zaļā partija vēlas informēt, ka šobrīd potenciāli bīstamākais kodolobjekts Latvijai ir bijusī Ignalinas atomelektrostacija, jo tā atrodas 8 km attālumā no Latvijas robežas. Lai gan Ignalinas AES tika slēgta 2009.g. 31.decembrī, jāņem vērā, ka Ignalinas AES lietotā kodoldegviela vēl aizvien tiek uzglabāta bijušās AES teritorijā, bet jau nākamgad uz Ignalinas AES infrastruktūras bāzes plānots uzsākt Visaginas AES celtniecību. Lietuvas valdība informējusi, ka Visaginas AES būvlaukuma sagatavošana varētu sākties jau nākamgad, pirmie betonēšanas darbi – 2014.gadā, bet 2020. gadā Visaginas AES sāktu ražot elektroenerģiju.

Neatliekamo pasākumu plānošanas zonā (30km rādiusā) ap potenciālo Visaginas AES atrodas Daugavpils pilsēta un Daugavpils novada 8 pagasti. Tas nozīmē, ka radioaktīvais mākonis, kas var rasties radioaktīvo vielu noplūdes gadījumā gan no uzglabātās bijušās Ignalinas AES lietotās kodoldegvielas, gan no jaunuzceltās Visaginas AES, avārijas gadījumā, atkarībā no vēja ātruma un virziena, **var sasniegt Latvijas robežu, ar visām no tā izrietošām sekām, no 5 min līdz 1h 7 min, bet 30 km zonas robežu no 19 min līdz 4h 10 min.**

Jāpiemin gan, ka precīzi aprēķini par Visaginas AES, mūsdiā, vēl nav veikti (ja ir, lūdzu norādīt precīzus datus), bet ja pieņem varbūtību, ka Visaginas AES tiks uzcelta, bīstamības pakāpe noliedzami palielināsies. Vēl jo vairāk jāuztraucas par iespējamiem apdraudējumiem, ja ņem vērā dažādu valstu zinātnieku brīdinājumus, par to, ka zemi pārrēdzamā nākotnē var piemeklēt dažādas katastrofas, kuras saistītas ar klimatiskām izmaiņām. Nevar izslēgt arī terorisma draudus ņemot vērā, ka gan Latvija, gan Lietuva ir NATO dalībvalstis.

RISKS = VARBŪTĪBA+GATAVĪBA+IETEKME+SEKAS

VARBŪTĪBA – Atceroties pēdējā laikā notikušās katastrofas saistībā ar AES varbūtība, ka kaut kas līdzīgs var notikt Latvijas tuvumā, nav izslēdzama.

GATAVĪBA – Visaginas AES uzbūvēšanas gadījumā riska zonā atrodas apmēram 60-70 tūkstoši Latvijas iedzīvotāju, daudz mājdzīvnieku, rūpnieciskās ražošanas objektu utt. Turklāt reaģēšanas gatavības un seku likvidēšanas neatliekamajos pasākumos ir iesaistītas:

1. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības m-ja
2. Iekšlietu m-ja
3. Ārlietu m-ja
4. Aizsardzības m-ja
5. Satiksmes m-ja
6. Ekonomikas m-ja
7. Izglītības m-ja
8. Zemkopības m-ja

un tos padotībā esošās iestādes, kurām ir jānodrošina Valsts civilās aizsardzības plānā paredzēto pasākumu veikšana.

IETEKME – Veiktie aprēķini, modulētie iespējamie avāriju, katastrofu seku scenāriji un to ietekme apdraudējuma teritorijā.

SEKAS – katastrofas vai avārijas radītā ietekme uz AES tuvumā esošo teritoriju ekonomisko stāvokli un cilvēku veselību.

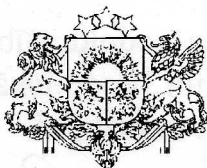
Nemot vērā visu iepriekšminēto, Latvijas Zaļā partija vēlas uzzināt jūsu viedokli šādos jautājumos:

1. Cik drošs/riskants ir jaunās AES projekts Visaginā, un vai tajā ir apzināti visi iespējamie apdraudējumi, kuri var novest pie katastrofām?
2. Cik daudz finanšu līdzekļu būs jāiegulda, lai uzturētu attiecīgo drošības dienestu reaģēšanas gatavības pakāpi un kas to apmaksās – Eiropas Savienība, Latvija vai Lietuva?
3. Kā jūs izprotat valdības deklarācijā iekļauto punktu par energoneatkarības un energoefektivitātes veicināšanu? Vai, atbalstot jaunu AES būvniecību, tiek veicināta Latvijas energoneatkarība?
4. Vai ir veikti parēķini un modulēti iespējamie avāriju vai katastrofu seku scenāriji un to ietekme apdraudējuma teritorijā?
5. Ja notiks katastrofa vai avārija Visaginas AES un tiks skarta Latvijas teritorija, kādu iespaidu tā atstās uz Latvijas ekonomiku un iedzīvotāju veselību?
6. Vai un uz kuru vietu 5min laikā ir iespējams evakuēt Daugavpils pilsētas un tuvējās apkārtnes iedzīvotājus?

Latvijas Zaļās partijas
Valdes priekšsēdētājs

Edgars Tavars

LATVIJAS REPUBLIKAS IEKŠLIETU MINISTRIJA

Čiekurkalna 1.līnija 1 k-2, Rīga, LV-1026, fakss 67829686, kanceleja@iem.gov.lv, tālrunis 67219263

Rīgā

16-12-2011

Nr.1-63/895/849-juz

Latvijas Zaļajai partijai

Uz 2011.gada Nr.LZP/2011A-39

Kalnciema iela 30, Rīga, LV-1046

[Par Visaginas AES

Iekšlietu ministrijā ir izskatīta Latvijas Zaļās partijas 2011.gada 9.novembra vēstule Nr.LZP/2011A-39 par riskiem saistībā ar Visaginas atomelektrostacijas būvniecību. Savas kompetences ietvaros, atbildot uz vēstulē uzdotajiem jautājumiem, informējam, ka radiācijas negadījums kā apdraudējums ir iekļauts Valsts civilās aizsardzības plānā (apstiprināts ar Ministru kabineta 2011.gada 9.augusta rīkojumu Nr.369) un ir paredzēti vairāki scenāriji:

- avārija kodolobjektos ārpus valsts;
- avārija valsts nozīmes jonizējošā starojuma objektos;
- radioaktīvais piesārņojums zemes mākslīgā pavadoņa ar radioaktīviem materiāliem nokrišanas gadījumā un radioaktīvo materiālu transportēšanas laikā;
- radioaktīvais piesārņojums, veicot neatļautas darbības ar kodolmateriāliem;
- radioaktīvais piesārņojums, pārvadājot radioaktīvās vielas pa dzelzceļu un ar jūras transportu.

Minētajā plānā ir noteikti arī atbildīgo valsts institūciju un pašvaldību preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi avārijas gadījumā.

Saistībā ar valdības deklarācijā iekļauto punktu par energoatkarību jānorāda, ka saskaņā ar Nacionālās drošības koncepciju (apstiprināta Saeimā 2011.gada 10.martā) Latvijas valstij ir nepieciešams diversificēt būtiskāko enerģijas resursu piegādes avotus, maršrutus un tam nepieciešamo infrastruktūru, par pamatu ņemot ekonomisko izdevīgumu.

Jāatzīmē, ka atbilstoši valsts institūciju kompetenču sadalījumam galvenā atbildīgā ministrija radiācijas drošības un kodoldrošības jautājumos ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un, ņemot vērā Nacionālās drošības likuma 23.panta otrajā daļā minēto, katra ministrija prognozē tās kompetencē esošo nozaru apdraudējumus un plāno apdraudējumu novēršanu, pārvarēšanu un iespējamo seku likvidēšanu. Līdz ar to Iekšlietu ministrija

uzskata, ka radiācijas drošības un kodoldrošības jautājumi, kā arī jautājumi par jonizējošā starojuma objektu un kodoliekārtu ietekmes novērtēšanu būtu adresējami galvenajai atbildīgajai ministrijai.

Valsts sekretāre

I.Pētersone-Godmane